

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasarnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési penzek és reklamációk Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 14 fillér.

Nyilvántartási sora 40 IIIler

Hirdetési nagyság szerinti.

XXI. évfolyam.

A szerkesztésért felelős a kiadó:
RÓNAI FRIGYES.

44. szám.

Az 1912. évi költségvetés.

A végösszegek nagyon öröndetes eredményt mutatnak. A szükséglet 305.103 korona 80 f, a fedezet 247.006 kor. 54 f, — a hiány tehát csak 58,097 kor. 26 fillér, ami 69 $\frac{1}{2}$ % pótdókiivetést igényel.

Az előző hat évben 53, 55, 79, 73, 78, 81% volt a pótdó. Most, hogy egymaga az új lak-tanya közel 8000 kor. teherrel szerepel a költségvetésben, ami kb. 10% adónak felel meg és egyéb rendkívüli kiadások is felvették, a kimutatott 69%-ra való leszállítás minden ékes-szólásnál és irásnál jobban beszél. Ez annyira magán viseli a gondos, okszerű s körültekintő gazdalkodás jelenségeit, hogy mellőzünk minden dicséretet, minden elismerést — ez végre is a képviselőtestület dolga — s egyszerűen mint egy öröndetes tényt konstatáljuk.

Ezt az eredményt még az sem homályosítja el, hogy a polgármesterhelyettes a költségvetéshez irt exprozejában, helyesebben jelen-tésében arra utal blzonyos aggályt kifejező „egyelőre” jelzővel, mintha az eddigi gazdalkodásnak ez nem lenne egy véglegesen betart-ható nyugvópontja.

Ha ezalatt azt érti, hogy újabb alkotások, újabb intézmények újabb terhekkel fogják a költségvetés hőmérőjét, az adókulcsot, felszök-tetni, ez ne nyugtalanítsa. Ezt minden polgár oly természetesnek fogja tartani, hogy egy újabb beáll emelkedést épen oly öröndetesen fogad, mint most az újabb teher dacára az adó-leszállítást. Mindenki tudja, hogy a város fejlesztését előmozdító intézmények mindegyike hasznos és előnyös voltat nem feltétlen a költségvetésben juttatja kifejezésre. Vannak esetek, mikor az csak teherként szerepel, de gazdasági előnyeit mégis az egész város élvezi.

A közeljövőben létesítendő járványkórház, új hidak, a községfalvi iskola nem fogják a konszolidált pénzügyi helyzetet megbolygatni. Nem is kell ezekkel e gy esztendőnek költségvetését megterhelni.

A közvágóhid sem, még ha, ami elenged-hetetlen feltétel, jéggyárral lesz összekötve. Ez épen úgy mint más városokban, önmaga szolgáltatja a teljes fedezetet.

Marad csak legfeljebb az evangélikus felsőbb leányiskolának egy nagyobb arányu leány-nevelőintézeté való kibővítéséhez nyújtandó hozzájárulás, ami valószínűleg nagyobb áldo-zatot kíván tőlünk. De van-e valaki, aki ezt ne méltányolná? Sőt megfordítva. A lenne a mi bajunk, ha nem áldozhatnánk reá. Az lenne a mi nehezen pótolható veszteségünk.

De van még valami, ami az aggályokat teljesen eloszlathatja. A polgármesterhelyettes jelentéséből azt látjuk, hogy a költségvetések eddigi keretében, tehát az eddig fizetett nagyobb adópótlék mellett, az elért megtakarításokból fedezni volt képes a kb. 7000 koronás hidat, a kb. 9000 koronás főteri Netterház-telket és a soproni vasuti kölcsön kb. 2000 koronás hátra-lékos kamatát s bizonyára még egyéb váratlan a költségvetésen kívüli tételeket, összesen mintegy 20—25.000 koronát, ami nagyon sokat jelentő dolog.

Sőt tudunk mi még más megnyugtatót is. Az állami segélyből a jövőben már na-gyobb összeg marad a város céljaira. Eleinte, igaz, a felesleg a város szabályozási tervre kell, de utána már csak a költségvetés javára fog szolgálni.

A jövő évi költségvetés fogja a csipke-gyárnak utolsó részletet lerónni. Ujra felsza-badul 8—10%.

A burkolati művek leszámolása ugyan nyomós számokat fog elébünk tártani és ennek a fedezete, értjük, kissé ijesztőleg hat. Pedig meg fognak győződni arról, hogy ez a mumus nem olyan nagyon fekete. A vámjövdelem messze fogja felülmulni a számításba vett össze-get és a költségvetés terhére eső csekély része nem lesz képes a háztartás egyensúlyát megingatni.

Az erdei jövdelem eredményétől is csak fokozatos emelkedést várhatunk. A fa értéke folyton növekvőben és ha az eddigi gazdalko-dás mellé még az intenzivebb állami kezelés kerül, e jövdelmi forrás a város anyagi erjét ugyanolyan mértékben lesz képes fokozni.

Mindent egybevetve nincs okunk tulságos szürkének látni a helyzetet. És mert így van, ez ne is fékezze a város további fejlesztésére irányuló működést.

Hol lennének ma, ha az utóbbi években megvalósult intézményeket és alkotásokat már a kezdeményezés idejében, vagy 10—20 évvel ezelőtt sikerült volna létre hozni? Olyan időben mikor azokat még kevesebb költséggel lehetett volna megteremteni?

Ne ijedjünk meg tehát sem az „egyelőre”-nek nevezett, sem „a nagy megpróbáltatások” kilátásba helyezett intótábláitól. A most folyó gazdasági kezelése a város közügyeinek minden tekintetben megnyugtató. Erős kezek tartják a „Szükséglet” és „Fedezetet” nevű a multban sokszor hol kimerült, hol nekivadult táltosok gyeplőit.

Van azonban a költségvetésnek egyik-másik része, melylyel egyet nem értünk.

Ezek között első helyen áll a körkemence kérdése. Mi tudjuk és nap-nap után láttuk, hogy mennyi gondot és munkát fordít a polgár-mesterhelyettes a város ezen üzemére, de hiába, a legjobbkaratu embernek sem sikerülhet minden. És mert ezen üzem eddig nehézségekkel járt és nem hozta meg mindjárt a joggal várt eredményt, lám, milyen bölcsességet vindikálnak maguknak azok, akik megkockáztatták ezt a jóslatot. Az eddigi eredmény nekik advan igazat, hát persze, figyelemre se méltatják, hogy más városoknak igenis jövdelmező forrássá lett. Azzá is kell lenni mindenütt, hol helyesen ke-zelik, hol ehhez hozzáértő végzi az irányítást és felügyeletet, ha kereskedelmi szellemben ve-zetik az üzemet és hozzáférhetővé teszik a hiteltigénylőknek is.

Azok, akik ezen üzem létesítésénél azt tisztán a város érdeke szempontjából valónak tekintették, így is ajánlották, mert ez a feltétele minden üzemnek és különösen az olyanoknak, mely nem elsősorban nyerészkedésre, hanem sokkal ideálisabb céloknak van tervezve.

Az a három évi kimutatás, mely, melleleg mondva, nem teljesen hű képe az elért eredmény-

nek, de fogadjuk úgy, ahogy elibénk tárják, 700 K deficitet mutat ki. Hát mutassanak bármilyen más vállalatot a világon, mely az első években mindjárt haszonnal jár, mikor az első főfelté-telnek: a jó és kifogástalan gyártás legele-mibb feltételeinek sem képes megfelelni, — még ma sem! — Másképp nézne ki az a három évi kimutatás, ha jó téglát sikerült volna produ-kálni. Könnyű volt így a város iránti erkölcsi kötelezettségükről megfeledkezett építő polgárok-nak a város gyártmányát cserben hagyni!

Az a csekély deficit már akkor se lenne, ha a téglák csak némileg megfeleltek volna s ha a készletek értékesítése mindjárt elejétől kezdve helyes üzleti szellemben történik. Hiszen csak csekély 100—150.000 darab téglával több elegendő lett volna ezen deficit eltüntetésére! Hat ez lett volna a nagy kunszt? De még ez sem. Ha jó téglákat gyártott volna az a javaslat-ba hozott szakértői proviziós üzemvezető, akkor sincs deficit, sőt van haszon, mert nem málott volna el oly annyi sok és ez tulajdonképen a deficitnek főokozója. Arról, hogy a város saját céljaira is sokat felhasznált, ami jövdelmi ki-mutatásba nem került, arról ne is beszéljünk.

Hogy az ezen üzem körüli nehezségek és eredménytelenségek elkedvtelenítették a polgár-mesterhelyettest, azon ne csodálkozzunk. A felelősségterhes adminisztráció s sokféle pénzügyi és gazdasági műveletek vezetése mellett nem kívánhatjuk, hogy még téglát is gyártson és azokat eladni is utána járjon. Más városokban is szakember áll az ilyen üzem élén. Nagyobb városokban prosperál is mindenütt. Épen azért felelne meg minálunk egy szakértőnek ered-ményszerinti tiszteletdíjas megbízása. De mert ilyen mostig sem alkalmaztak, holott annak idején helyeselték az indítványt, az elkedvtelen-edés még nem ok a bérbeadásra. Ez csak a megoldás könnyebb módja. Hol marad azonban az ideális cél?

Tessék kihirdetni, — persze kifogástalan téglá gyártása mellett — hogy minden ujonnan épített ház, vagy emeletesse épült földszinti ház 10 éven belül önköltségi árban kapja a város tégláit. Ezzel oly lendületet adunk az építésnek, a városfejlesztésnek, az idegenforgalomnak, mely a kezdetben bár csak indirekte lesz hasznos, de utóbb, ha a megteremtett adóobjektumok a kedvezmény alul felszabadulnak, közvetlen is azzá lesz. Egyetlen intézkedésben mennyi hasz-nos eredmény!

Ne irigyelje azt senki, hogy kapitalisták és vállalkozók kedvező házépítéshez jutnak. Fő-dolog az, hogy ez a kereskedelem, az ipar, a vállalkozás, az idegenforgalom, a fogyasztás oly hatalmas arányaihoz adják az alapot, mely ezt az elmaradt várost gyorsabb léptekkel viszi előre. Az ebből fakadó általános gazdasági elő-nyök nemcsak a házépítőknak, hanem a város minden lakosának a javára fognak válni.

Nem vagyunk hivei a városi üzemek meg-kötöttségének. Nem azért teremtjük őket, hogy holmi „kisebb kiralyi jogok haszonélvezete” módjára kegyelemfilléreket hullasson nekünk. Hiszen évekkal ezelőtt még a vám- és fogyasz-tási adót is albérletbe adták. Nem volt előnyös a házi kezelés? Még pedig városnak és közön-

Akkor jó az ásványvíz ha frissen töltötte kaphatjuk. **Schaar József** fűszer- és csemegeüzlete gondoskodott erről a téli szezonra, mert a fagyos idő beállta előtt most szerezte be friss készletét.

Egy okos fej minden alkalommal

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerek a háziasszonyt megajándékozták.

Dr. Oetker sütőporát 12 f. elesztő pótlású szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat valamint mindennemű süteményeket és tésztaikat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudringporát 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó éledelet nyújt.

Dr. Oetker vanilincukrára 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanilizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília-csövet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanília-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon kapható minden élelmiszer üzletben és drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden - Wien.

Kapható Kőszegen: **Gombás Bálint, Maitz József, Schaar József, Unger József és Wentzl Edénél.**

Kizárólag női cipők különlegességi raktára
Marschall Budapest,
Bécsi-utca 2. Fővárosi színházak szállítója.
Árjegyzék ingyen

Kitűnő minőségű hegyi borokat megvételre ajánl egy magánfogyasztóknak, mint korezmáros, vendéglős s borkereskedőknek kicsinyben és nagyban **Gyebnár Antal** okl. szőlész, **Nagylócz,** (Nógrád megye). Erdéklődőknek díjmentes felvilágosítás. Ugyanekkor nagymennyiségű 1 éves gyökerező hazai és amerikai szőlővessző is kerül eladásra.

Védjegy: „Horgony”

A L'Uniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régóta bizonyított házi-szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, osztnal és mehgüleseknek.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára utólagokban K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerben kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest **Dr. Richter** gyógyszerháza az „Arany országhoz”, Práguban, Elsal-thstrasse 5. neu.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-út 6. sz. Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4%-os kamatozással betéti könyvekre és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik; betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2-2% alacsony üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölcönöket földbirtokokra és városi házakra; magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).

Értékpapirokat: napi arfolyamon vesz és elad; tőzsdei megbízásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen bevált; szelvényeket a szelvényutalvány (talon) alapján díjmentesen beszerz.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.

Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosít.

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzügyintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ügynöksége mindenteljele befogad és felvilágosítással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (regi) Takarékpénztár Szombathely.** Alakult: 1867-ben.

Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor. Takarékbetétek 15 millió koronán felül. Saját tőkél 2,250.000 korona.

Siremlékek

granit, márvány és műkő
15 koronától felfelé.

Sirkeretek műkőből stl

Zerthofer Mihály-ná
Kőszeg.

BUTOROK

Háló, ebédlők, úri-szobák, szalonok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rez-butorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák
szállítatnak bárhova

készpénzért, vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Díszes nagy butoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhova.

Modern lakberendezési vállalat
BUDAPEST, IV., GERLÓCZY-UTCA 7. SZ.
(Központi városháza mellett).

Kineset ér

a **Tordy-féle Hollandi 3 király ten,** mivel nemesak hashajtó, hanem egyúttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó nemkülönben a legmákosabb gyomorhajon is segít. Csomagja (kbl. 10-21-szeri használatra) gyógytárban 50 fillér. Készítő:

TORDY GY.
okl. gyógyszerész
BUDAPEST, Üllői-út 89. sz.

NYERSOLAJ SZIVÓGÁZ DIESEL BENZIN MOTOROK ÉS LOKOMOBILOK

GYORS SZÁLLÍTÁS KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK MESSZEMENO JÓTÁLLÁS

DREZDAI MO ORGYÁR RÉSZV. TÁRS.
Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára
VEZÉRKÉPVISELŐ:

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA
BUDAPEST, V., KOHÁRY-UTCA 4.
(ALKOTMÁNY-UTCA SAROK.)

PALMA

AVALODI KAUCSUKSAROK

K 30000 CERES-DÍJ-KIRÁS

Azon célból, hogy a CERES-ételsirt ott is bevezessük, ahol azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kérésel fordulunk hű vevőinkhez, akik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, hogy a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételsirral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételsirnak más ételsirokkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről? Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki, melyek kisorsoltatnak:

1 díj á K 1000 = K 1000	20 díj á K 100 = K 2000	Azon pályázók között, aki a feltételek kúlalakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldenek be, a következő nyermények kerülnek kiosztásra:
10 díj á K 200 = K 2000	1000 díj á K 20 = K 20000	1 nyermény á K 1000 = K 1000
Összesen: K 3000	K 22.000	2 nyermény á K 500 = K 1000
		5 nyermény á K 200 = K 1000
		20 nyermény á K 100 = K 2000
		K 3000

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 koronát kitevő díjak kiosztására céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyerményt, melynek összege: 5000 korona. Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, akik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alantli cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább 5 papírszalaggal (fél kilogrammos Ceres-kocak vagy csomagokról) igazolják, hogy a mi Ceres-ételsirunkat fogyasztják; min'tan további öt szalagért jó válaszok beküldője egy-egy további sorsszámat kap és ezáltal a sorsolásnál kettős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében s irodájában 1911. évi december hó 20-án délelőti órákor fog megtartani. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomattatik és bárkinek kívánatra beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Díj-pályázat”, AUSSIG, BÖHMEN.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.